

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modalitatea de recepționare și ținere a materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modalitatea de recepționare și ținere a materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul este elaborat și promovat de Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Regulamentul cu privire la modalitatea de recepționare și ținere a materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul a fost elaborat în scopul executării art. 12 lit. c) și art. 31 alin. (4) din Codul Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 498–500, art. 678), care stabilesc atribuțiile autorității competente în domeniul folosirii și protecției subsolului, precum și obligația beneficiarilor subsolului de a prezenta materialele geologice obținute în urma activităților desfășurate.

Menționăm, că Codul subsolului nr. 3/2009 constituie cadrul normativ primar în domeniul gestionării subsolului și reglementează inclusiv relațiile juridice privind gestionarea informațiilor și materialelor referitoare la activitățile în domeniul folosirii și protecției subsolului. Ca urmare a intrării în vigoare a Codului subsolului nr. 246/2024, începând cu data de 29 mai 2026, precum și a abrogării actelor normative care au constituit temeiul juridic pentru adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 392/2011, se constată lipsa unui temei juridic primar pentru menținerea hotărârii menționate. În aceste condiții, se impune abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 392/2011, în vederea asigurării conformității cu cadrul normativ primar în vigoare.

Astfel, prezentul Regulament constituie un instrument normativ esențial pentru organizarea, evidența și gestionarea unitară a informațiilor geologice la nivel național, asigurând păstrarea centralizată și utilizarea eficientă a materialelor privind cercetarea, folosirea și protecția subsolului. Prin stabilirea unui cadru clar și coerent, Regulamentul consolidează rolul Fondului de stat de informații privind subsolul ca depozit special al Fondului arhivistic de stat și ca sursă strategică de date geologice pentru autoritățile publice, instituțiile de cercetare și utilizatorii de subsol.

Prin implementarea acestui Regulament se urmărește reglementarea detaliată a proceselor de recepționare, evidență, păstrare, furnizare și utilizare a informațiilor geologice, inclusiv prin dezvoltarea arhivei electronice a materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul. Gestionarea sistematizată și accesibilă a informațiilor geologice va permite formarea unei baze informaționale complete și actualizate, necesare pentru fundamentarea deciziilor în domeniul cercetării geologice, folosirii și protecției subsolului.

Valorificarea informațiilor din cadrul Fondului de stat de informații privind subsolul va contribui la susținerea proceselor de planificare, monitorizare și evaluare a activităților desfășurate asupra subsolului, oferind autorităților publice și altor utilizatori instrumentele necesare pentru luarea unor decizii informate. În acest mod, Regulamentul creează premisele utilizării durabile a resurselor subsolului și sprijină protecția mediului prin cunoașterea, analiza și aplicarea responsabilă a informațiilor geologice disponibile.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Intrarea în vigoare a Codului subsolului nr. 246/2024 a instituit un nou cadru normativ primar în domeniul gestionării informațiilor și materialelor privind subsolul, care preia și reglementează domeniul vizat de Hotărârea Guvernului nr. 392/2011. În aceste condiții, temeiul juridic care a stat la baza adoptării hotărârii menționate a fost abrogat, iar menținerea acesteia nu mai este justificată, fiind necesară ajustarea/abrogarea sa pentru asigurarea coerenței legislației.

În acest sens, în vederea punerii în aplicare a prevederilor Codului subsolului nr. 246/2024, Ministerul Mediului a elaborat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modalitatea de recepționare și ținere a materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul.

Astfel, Fondul de stat de informații privind subsolul (FSIS) reprezintă un element fundamental al sistemului național de evidență, păstrare și valorificare a informațiilor geologice privind cercetarea, folosirea și protecția subsolului Republicii Moldova. Acesta funcționează ca depozit special al Fondului arhivistic de stat și concentrează totalitatea materialelor geologice informative prezentate de beneficiarii subsolului în cadrul activităților de cercetare geologică, monitorizare și utilizare a subsolului.

Cadrul normativ existent asigură baza juridică necesară pentru funcționarea FSIS și pentru reglementarea relațiilor dintre autoritatea competentă și beneficiarii subsolului. În acest sens, Codul Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024 stabilește atribuțiile autorității publice competente în domeniul folosirii și protecției subsolului, precum și obligațiile privind gestionarea informației geologice.

Astfel, în temeiul art. 12 lit. c) din Codul Subsolului, autoritatea competentă este împuternicită să asigure evidența de stat, păstrarea și administrarea informațiilor geologice privind subsolul, inclusiv prin organizarea și gestionarea Fondului de stat de informații privind subsolul. Totodată, art. 31 alin. (4) din același Cod prevede obligația beneficiarilor subsolului de a prezenta autorității competente materialele geologice obținute în urma activităților desfășurate, în modul și în termenele stabilite de actele normative.

În acest context, intervenția normativă este justificată de necesitatea punerii în aplicare și detalierii prevederilor Codului Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024, prin stabilirea unui cadru clar și coerent privind modalitatea de recepționare, evidență, păstrare, furnizare și utilizare a materialelor geologice din componența FSIS. Prezentul Regulament asigură transpunerea practică a competențelor conferite autorității competente și creează premisele pentru aplicarea uniformă a obligațiilor beneficiarilor subsolului.

De asemenea, dezvoltarea continuă a activităților de cercetare geologică și monitorizare a subsolului, precum și extinderea utilizării informațiilor geologice în procesul decizional, administrativ, științific și educațional, justifică necesitatea consolidării și actualizării mecanismelor de gestionare a FSIS, inclusiv prin utilizarea instrumentelor moderne de arhivare și acces la informație.

Regulamentul se înscrie în cadrul normativ național existent și este corelat cu prevederile legislației privind protecția informațiilor, inclusiv Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat și Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale, asigurând un echilibru între accesul la informația geologică și protejarea intereselor statului și ale titularilor de drepturi.

Prin urmare, intervenția normativă urmărește operaționalizarea prevederilor Codului Subsolului nr. 246/2024, consolidarea rolului Fondului de stat de informații privind subsolul și crearea unui cadru unitar și predictibil pentru gestionarea informațiilor geologice, în vederea utilizării eficiente și responsabile a resurselor subsolului Republicii Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Regulament are ca obiectiv principal reglementarea unitară a modalității de recepționare, evidență, păstrare, furnizare și utilizare a materialelor geologice din componența Fondului de stat de informații privind subsolul, în vederea asigurării unei gestionări eficiente și coerente a informațiilor geologice la nivel național.

Prin prevederile sale, proiectul stabilește componența documentelor care constituie Fondul de stat de informații privind subsolul, tipurile de informații geologice supuse evidenței de stat, precum și categoriile de materiale rezultate din activitățile de cercetare geologică, monitorizare și folosire a subsolului. Totodată, sunt clar definite atribuțiile autorității competente în domeniul folosirii și protecției subsolului și obligațiile beneficiarilor subsolului privind prezentarea materialelor geologice pentru înregistrare și păstrare la nivel de stat.

Un element esențial al proiectului îl constituie reglementarea expresă a creării și dezvoltării arhivei electronice a materialelor geologice, ca instrument de asigurare a păstrării pe termen lung a documentelor și de facilitare a accesului operativ la informațiile din Fond. De asemenea, proiectul introduce o abordare sistematizată a informațiilor geologice, prin includerea explicită a registrelor, cadastrului și obiectelor de monitorizare în componența Fondului de stat de informații privind subsolul.

Proiectul reglementează, totodată, modul de furnizare și utilizare a informațiilor geologice, inclusiv condițiile de acordare contra plată sau gratuit, categoriile de beneficiari și respectarea regimului de protecție a informațiilor ce constituie secret de stat sau secret comercial. Prin aceste prevederi, se asigură un cadru clar și predictibil pentru utilizarea responsabilă a informației geologice, cu respectarea intereselor statului și ale utilizatorilor.

Elementele noi ale proiectului constau în detalierea și operaționalizarea mecanismelor prevăzute de Codul Subsolului nr. 246/2024, în special prin instituirea unor reguli clare privind:

- recepționarea și înregistrarea de stat a materialelor geologice;
- evidența sistematizată a informațiilor geologice, inclusiv prin registre și cadastre de specialitate;
- păstrarea pe termen lung a documentelor, inclusiv prin dezvoltarea arhivei electronice a Fondului;
- furnizarea și utilizarea informației geologice în condiții de transparență, predictibilitate și protecție juridică.

Prin aceste prevederi, proiectul creează cadrul normativ necesar pentru implementarea efectivă a Codului Subsolului, asigurând transpunerea la nivel subsecvent a normelor legale privind gestionarea informației geologice, consolidarea evidenței de stat și utilizarea responsabilă a informațiilor privind subsolul.

În ansamblu, proiectul contribuie la consolidarea rolului Fondului de stat de informații privind subsolul ca instrument strategic de suport informațional și decizional în domeniul cercetării geologice, folosirii și protecției subsolului, în conformitate cu prevederile Codului Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a prezentului Regulament au fost analizate opțiuni alternative de reglementare, inclusiv menținerea cadrului normativ existent fără intervenții suplimentare sau reglementarea fragmentară a gestionării informațiilor geologice prin acte normative distincte. Aceste opțiuni nu au fost reținute, întrucât nu ar fi asigurat aplicarea unitară și coerentă a prevederilor Codului Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024 și nici nu ar fi permis detalierea mecanismelor necesare pentru recepționarea, evidența, păstrarea și utilizarea materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul.

De asemenea, a fost analizată opțiunea reglementării parțiale a proceselor de gestionare a informațiilor geologice, fără instituirea unui cadru normativ integrat privind funcționarea Fondului de stat de informații privind subsolul. Această abordare nu a fost considerată oportună, deoarece nu ar fi creat premisele necesare pentru o evidență centralizată și sistematizată a informațiilor geologice și pentru valorificarea acestora în procesul decizional, or odată cu abrogarea Codului Subsolului nr.3/2009, Hotărârea Guvernului nr. 392/2011 va deveni un act normativ caduc.

În consecință, elaborarea și adoptarea unui regulament distinct a fost apreciată ca fiind soluția optimă, întrucât permite operaționalizarea prevederilor Codului Subsolului, asigură claritatea normativă și creează cadrul necesar pentru gestionarea eficientă și responsabilă a informațiilor geologice privind subsolul.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prezentului Regulament va avea un impact pozitiv asupra sectorului public prin consolidarea evidenței centralizate și sistematizate a informațiilor geologice privind subsolul. Autoritățile competente vor beneficia de un cadru clar pentru recepționarea, păstrarea și utilizarea materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul, ceea ce va facilita monitorizarea și controlul activităților de cercetare geologică și folosire a subsolului.

De asemenea, accesul organizat la informațiile geologice va sprijini elaborarea deciziilor strategice în domeniul folosirii și protecției subsolului, va crește eficiența serviciilor publice și va permite autorităților să răspundă mai rapid și mai informat solicitărilor beneficiarilor subsolului și altor utilizatori ai informației. Astfel, Regulamentul contribuie la o administrare mai transparentă, predictibilă și responsabilă a resurselor subsolului la nivel național.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar al implementării prezentului Regulament se va concentra pe eficientizarea utilizării resurselor existente, fără a genera costuri suplimentare pentru bugetul public național.

Bugetul public național: Nu vor fi necesare alocări suplimentare de fonduri pentru funcționarea și gestionarea Fondului de stat de informații privind subsolul;

Costuri de implementare: Gestionarea, recepționarea și păstrarea materialelor geologice se va realiza în cadrul resurselor existente ale autorității competente;

Taxe pentru beneficiarii subsolului: Persoanele fizice și juridice care utilizează informațiile din Fond vor achita contravaloarea serviciilor de furnizare a materialelor, conform prevederilor și tarifelor stabilite în Anexa nr. 1 la Regulament care corespund cu cele achitate anterior.

Aceasta asigură un mecanism sustenabil de finanțare a serviciilor de furnizare a informațiilor, fără a afecta bugetul de stat și garantând accesul echitabil la date geologice pentru toți utilizatorii autorizați.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prezentul Regulament va sprijini sectorul privat prin asigurarea unui acces organizat și predictibil la informațiile geologice din Fondul de stat de informații privind subsolul. Beneficiarii subsolului și alte persoane juridice vor putea obține date relevante pentru planificarea și desfășurarea activităților de cercetare geologică și exploatare a resurselor minerale, în conformitate cu prevederile legale și cu respectarea regimului de protecție a informațiilor.

Regulamentul facilitează utilizarea responsabilă a informațiilor geologice, reduce

riscurile decizionale și sprijină activitățile economice legate de subsol, oferind sectorului privat instrumente clare pentru acces la date și pentru respectarea obligațiilor de raportare și colaborare cu autoritățile competente.

De asemenea, Regulamentul prevede furnizarea gratuită a informațiilor geologice către anumite categorii de persoane, inclusiv în cazul lucrărilor finanțate din mijloacele statului, pentru studenți și cercetători științifici în scopuri de studiu și cercetare, precum și pentru agenții economici care au finanțat obținerea informațiilor sau succesorii lor de drepturi și pentru cei cărora li s-au atribuit sectoare de subsol prin contract. Aceasta asigură accesul echitabil la informațiile Fondului și sprijină dezvoltarea activităților științifice și economice bazate pe date geologice actualizate.

4.4. Impactul social

Ajustarea prezentului Regulament la cadrul normativ conform Codului Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024 va aduce beneficii semnificative din perspectivă socială, prin asigurarea accesului echitabil la informațiile geologice din Fondul de stat de informații privind subsolul. Persoanele fizice, studenții și cercetătorii științifici vor putea utiliza aceste date în scopuri educaționale și de cercetare, contribuind la dezvoltarea competențelor și cunoștințelor în domeniul geologic și al protecției subsolului.

De asemenea, prin claritatea și predictibilitatea procesului de furnizare a informațiilor, comunitățile locale și beneficiarii subsolului vor fi mai bine informați cu privire la starea și utilizarea resurselor subsolului, sprijinind luarea de decizii responsabile, prevenirea conflictelor și promovarea colaborării între autorități, mediul academic și societate. Astfel, Regulamentul contribuie la creșterea nivelului de informare, la consolidarea încrederii și la utilizarea durabilă a resurselor naturale în beneficiul comunității.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal în contextul gestionării Fondului de stat de informații privind subsolul este considerat minim, însă anumite proceduri legate de recepționarea, evidența și furnizarea materialelor geologice pot implica colectarea și gestionarea de date sensibile. De exemplu, în cadrul prezentării rapoartelor, dărilor de seamă sau a altor documente de către beneficiarii subsolului, pot fi incluse date de identificare ale persoanelor sau entităților implicate în cercetarea și folosirea subsolului.

Este esențial ca aceste informații să fie tratate cu responsabilitate, în conformitate cu legislația națională privind protecția datelor și secretul de stat, inclusiv Legea nr. 245/2008 privind secretul de stat și Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale. Autoritățile competente vor implementa măsuri adecvate de securitate și confidențialitate, precum acces restricționat la documentație, criptarea informațiilor și controlul strict al utilizatorilor autorizați, pentru a preveni divulgarea, utilizarea neautorizată sau pierderea datelor.

De asemenea, va fi respectată transparența procesului de colectare și prelucrare a informațiilor, iar beneficiarii subsolului și alte persoane vizate vor fi informați corespunzător despre scopul, modul de păstrare și utilizare a datelor, asigurându-se protecția drepturilor acestora, inclusiv dreptul de acces și corectare a informațiilor, în conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante
<i>Nu este aplicabil</i>
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
<i>Nu este aplicabil</i>
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
<i>Nu este aplicabil</i>
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În procesul de elaborare și promovare a proiectului au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului. În vederea consultării publice privind inițierea elaborării proiectului, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe: particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Mediului, secțiunea Transparența decizională, compartimentul Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice prin linkurile:</p> <p>https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15779.</p> <p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cadrul procesului de consultare/avizare, se vor proiecta actul normativ se va aviza de următoarele autorități:</p> <p>Avizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; - Ministerul Finanțelor; - Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; - Agenția Națională a Arhivelor. <p>După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act normativ va fi remis spre expertizare, după cum urmează: Informația privind rezultatele avizării, se vor include în tabelul de sinteză.</p>
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice în conformitate cu art.35 și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Propunerile și obiecțiile rezultatelor expertizelor menționate supra, vor fi reflectate în tabelul de sinteză.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului de act normative nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea eficientă a prevederilor Regulamentului privind modalitatea

de recepționare și ținere a materialelor Fondului de stat de informații privind subsolul, este necesară adoptarea unui set de măsuri organizatorice, tehnice și procedurale. În primul rând, autoritatea competentă trebuie să asigure instruirea personalului implicat în gestionarea Fondului, astfel încât recepționarea, evidența, păstrarea și furnizarea informațiilor geologice să se realizeze conform cadrului normativ existent, inclusiv Codul Subsolului nr. 246/2024 și legislația privind protecția secretelor de stat și comerciale.

În al doilea rând, este esențială dezvoltarea și menținerea arhivei electronice a materialelor Fondului, pentru a facilita accesul rapid, securizat și organizat la informațiile geologice, precum și pentru a asigura păstrarea pe termen lung a datelor. Totodată, trebuie elaborate proceduri clare de prezentare și utilizare a informațiilor, inclusiv mecanisme de eliberare a datelor contra plată sau gratuit pentru categoriile prevăzute de regulament (studenți, cercetători, beneficiarii care au finanțat obținerea datelor sau succesorii lor).

În plus, se impune asigurarea monitorizării respectării prevederilor regulamentului de către beneficiarii subsolului și alte persoane juridice sau fizice, precum și implementarea unor măsuri de control și audit periodic al gestiunii informațiilor. Aceste măsuri includ protecția datelor sensibile, accesul restricționat la documente, evidența tranzacțiilor și responsabilizarea personalului pentru respectarea regimului de confidențialitate.

Prin aplicarea acestor măsuri, se va asigura o implementare eficientă și coerentă a Regulamentului, creând premisele pentru valorificarea responsabilă a informațiilor geologice, facilitarea luării deciziilor informate în domeniul cercetării și folosirii subsolului și susținerea protecției mediului și a interesului public.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT